

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels.

881 Het Indianenmeisje. — 382. Het Spookschip. — 383. De Heks van Baudelou. — 384. De Gevangene op het eiland. — 385. Een avontuur aan de grens. — 386. Hoe Pol renner werd. — 387. De Booze Heer. — 388. De Vuurtoren van het eiland Rona. — 389. Een jongen in den Boerenkrijg. — 390. De Page van Graaf Egmont. — 391. Een Harde Les. — 392. De vlucht van de kermis. — 393. Het Bloemenmeisje. — 394. De Slaven van Oostende. — 395. Een Smokkelavontuur. — 396. De Slaven van Oostende. — 397. Een Smokkelavontuur. — 398. Een Redder in den nood. — 399. Het Geheerzinnig Huis. — 400. Een avontuur op twee dagen. — 401. Het spook op de spoortaan. — 402. Avonturen met een Hoofd. — 403. Een Woelig Leven. — 404. De Geheimzinnige Kruisvaarder. — 405. De avonturen van een Hovenier. — 406. Een bange Vlucht. — 407. De nieuwe Kasteelheer. — 408. De jonge Landlooper. — 409. De Twee Kameraden. — 410. De Spion. — 411. De dochter van den Visscher. — 412. De dochter van den Bezembinder. — 413. Een Huichelaar. — 414. De Erkentelijke Indianenhoofdman. — 415. Onvergetelijke Avonturen. — 416. Een vreemde Nacht. — 417. De Hoeve van de Duinen. — 418. Leo op de kostschool. — 419. De moedige Padvinder. — 420. De Dragonder van het Ulenhof. — 421. De strijd tegen de slavernij. — 422. De jonge Aapergids. — 423. Het onverwachte Erfdeel. — 424. De verijdelde Diefstal. — 425. Het eenzame Eiland. — 426. In den Sneeuwstorm. — 427. Sinterklaas in den Woonwagen. — 428. Het vuur in den nacht. Een moedige Knaap. — 429. Het Kerstfeest der Schipbreukelingen. — 430. Voor het Recht. — 431. Het spook van Sylt. — 432. De dapper Kasteelknaap. — 433. In Duizend Vreezen. — 434. De Poovenares van Diksmuide. — 435. Acht maanden op een onbewoont eiland. — 436. Ontmasking. — 437. Een gestoorde Nacht. — 438. De Stem aan de deur. — 439. Het Geheerzinnig bedrijf. — 440. De Smokkelers van Blaukenberghe. — 441. Een dapper Knaap aan de grens. — 442. Een Godsoordeel. — 443. De verrader. — 444. Zigeuners op het dorp. — 445. Een Rakker. — 446. De dochter van den Indianenhoofdman. — 447. De Smokkelbende. — 448. Het verlaten Schip. — 449. De Werklooze. — 450. De Avonturen in de Hooglanden. — 451. De Gestoorde Zesdagenkoers. — 452. Uit een gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 454. De Weezen van de Beukennarst. — 455. Kars, de Herdershond. — 456. Een angstige Tocht. — 457. De verkleede Krijgsman. — 458. De Heldin van Maestricht.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS: 60 CENTIEMEN

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukkerij R. Bracke-Van Geen, Wetteren.

Erik, de Cow-Boy

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich

ERIK, DE COW-BOY

I.

Lindedale, een dorp in West-Vlaanderen, stond in rep en roer... Vele inwoners wilden Pieter Bolle zien. Deze zat in de herberg « De Kroon ». Hij droeg een hoed met breeden rand, een bruin geruit costuum, en lage schoenen met groote strikken. Hij rookte een dikke sigaar en tracteerde ieder. Het scheen, of er vanmiddag niet gewerkt moest worden... Ieder wilde met Pieter Bolle praten. Geen wonder ook. Men had hem vijf jaar geleden op Lindedale gekend als een armen landarbeider. Toen vertrok hij naar Amerika, en thans bracht hij een bezoek aan zijn geboorteplaats. Hij vertelde, dat hij, diep in Amerika een groote hoeve bezat en, in plaats van knecht, nu zelf baas was. Hij had zooveel land bijna als heel Lindedale en kende het juiste aantal van zijn koeien niet. Hij kwam nu een vrouw halen... Dat vertelde hij allemaal in het

Vlaamsch met Engelse woorden er tusschen.

— 't Is heel schoon, zei Petrus, een oud renteniertje. Maar het moet ginder toch gevaarlijk zijn. Ik heb hooren spreken over roodhuiden, die menschen boven het vuur braden en opeten...

Pieter Bolle lachte luid... en sloeg de handen op de knieën.

— Menscheneters wonen er bij ons niet, be-
weerde hij. Joe spreekt op wilden in landen lijk
Afrika, aan den anderen kant van de wereld...
Ik heb pijps gesmookt met roodhuiden. Sure!
Er zijn wel deugnieten bij dat volk, maar ook
veel brave kerels...

— En leeuwen en tijgers?

— No, man! Gij zijt er naast... Al nonsense.
Er zijn geen leeuwen en tijgers in Amerika...
wel buffels en die eten wij op... Sure! Goed
vleesch!

Pieter Bolle zag onder de toehoorders een
grooten knaap van een jaar of zeventien.

— Who are you? vroeg hij. O, ja... joe ver-
staat geen Amerikaansch. Wie zijt gij? Joe ge-
lijkt op mijn vroegeren vriend Karel Bar-
tels...

— Hij was mijn vader... Ik heet Erik Bar-
tels, antwoordde de jongen. Vader is dood! En
moeder ook...

— Sorry! Dat wil zeggen triestig... Uw vader
en ik waren altijd samen... Best friends! O,
yes!

— Vader heeft een stamp van een paard ge-
kregen, hernam Erik. En moeder is twee jaar
nadien van de influenza gestorven.

— En waar leef joe?

— Ik ben op het hof van Lievens...

— So, so! Ik moet straks bij uw baas zijn...
Ik heb er ook nog gewoond als koewachter...
Wel, is mijn goede vriend Bartels dood! Poor
(arme) man!

Men stelde Pieter Bolle weer vragen en hij
werd niet moe om ze te beantwoorden en hoog
op te snijden over het leven in Amerika.

Erik bleef nog een heelen tijd luisteren. Ein-
delijk ging hij heen. Hij zou wat mee krijgen
op de hoeve, waar hij als wees uitbesteed was.
Hij had een boodschap moeten doen en zat nu
al twee uur weg. Maar Bolle had hem zoo ge-
boeid met zijn verhalen over Amerika. En hij
was een vriend van vader geweest.

Het « Wilgenhof » van baas Lievens stond
een kwartier gaans van het dorp en was zeer
groot, ofschoon al erg vervallen met zijn ver-
veloos huis, zijn opgelapte schuur en scheeven
stal. Lievens was een hoogmoedig man, maar
sommigen beweerden, dat hij in zijn bedrijf erg
achteruit was gegaan.

— Waar hebt ge gezeten? vroeg Lievens, toen Erik eindelijk door den boomgaard kwam.

— O, baas, Pieter Bolle is terug gekomen uit Amerika... en hij zat zoo schoon te vertellen in « De Kroon ».

— En gij luistert naar den vagebond, die over vijf jaar van armoë weggetrokken is! Ik zal het u afleeren!

Lievens gaf Erik een pak slagen... De jongen schreide niet, al leed hij veel pijn. Er was op de hoeve geen vrouw meer, maar twee dochters deden het werk, Marie, die achttien jaar en Bertha, die drie en twintig jaar telde. De meisjes keken medelijdend door het raam. Ze vonden dat vader, die meestal erg lastig was, steeds te streng tegen den wees optrad.

Erik werd dan naar zijn werk gestuurd in den stal. En daar balde hij de vuisten van woede. Hij had een hard leven op het « Wilgenhof ». O, als hij maar ouder was, dan zou hij er rap vertrekken, al hield hij wel van de brave dochters. Voor den baas echter, voelde hij haat... Nu moest hij hier blijven, want Erik was er geplaatst door het armbestuur, dat voor hem betaalde. Nooit hoorde hij van Lievens een vriendelijk woord. De baas verachtte hem, omdat hij arm was. En dit wrokte bij den jongen, die zoo vroeg vader en moeder had moeten missen. Zeker, hij was nu te lang uitgebleven, hoe-

wel hij wist, dat hij nog veel werk te doen had. Maar de baas had hem toch te geweldig geslagen. En dikwijls ontving Erik geheel onrechtvaardig een klap of een stomp. Ook verweet Lievens hem soms, dat het armbestuur te weinig betaalde. Erik verdiende echter door zijn werk ruim zijn kost; hij deed den arbeid van een knecht In dien tijd — een zestig jaar geleden — hadden weezen dikwijls een ongelukkig lot.

Tegen den avond kwam Pieter Bolle op het Wilgenhof. Lievens stond vóór de deur.

— Good evening (goeden avond), zei Bolle. Hoe gaat het? Yes, ik ben terug uit Amerika... En ik kom eens zien of Bertha als mijn vrouw met mij wil mee gaan naar ginder.

Dat was wel haastig gevraagd, al kende Pieter de oudste dochter heel goed van vroeger. Hij had te veel bier gedronken en bleek daardoor te spraakzaam.

— Gij zoudt met Bertha willen trouwen? snauwde Lievens. Vergeet ge, dat ge hier nog koewachter geweest zijt?

— Dat weet ik heel goed... En toen was Bertha een braaf meisje voor mij... Nu ben ik geen cow-boy meer, maar ik heb tien keer meer land dan joe!

— Ja, bluffen kondt ge altijd... Toe maak u weg. Hier hebt ge geen zaken...

— Het is vriendelijk van joe... Ge zijt nog

geen zier veranderd. O, no... Maar nu kruip ik niet meer weg voor joe. Ik heb een farm zoo groot als heel Lindedale...

— Ik moet het al niet weten... Toon mij uw hielen.

Nijdig keerde Lievens zich om. Pieter Bolle stond wat beteuterd te kijken.

— Hoogmoedige domkop! bromde hij, en verliet de hoeve.

Den ganschen avond zat Lievens op den Amerikaan te schimpen, die het waagde zijn dochter ten huwelijk te vragen.

Bertha had wel dikwijls aan Pieter gedacht, maar ze was verbaasd over zijn verzoek.

Pieter Bolle keerde niet meer op het Wilgenhof terug. Wel sprak hij veel tot Erik, als deze met het vee in de weide was. De knaap trok hem aan. Hij geleeke op zijn vader. En Bolle hoorde verontwaardigd, dat Erik zoo liefdeloos door baas Lievens behandeld werd.

Op zekeren dag zei Bolle:

— Erik, joe moet met me mee gaan naar Amerika.

De oogen van den knaap begonnen te schitteren.

— Zoudt gij willen? vroeg Bolle.

— O, gaarne genoeg! Maar ik zal niet mogen van het arbestuur.

— Tut, tut, we zullen er niets van zeggen... Hebt ge nog familie?

— Een oom en een tante, die nooit naar me zien.

— Ik bedoel broeders of zusters?

— Neen...

— All right dan! Joe moet voor niemand blijven. Ik neem joe mee... ik zal joe zeggen wanneer en spreek er met niemand over.

Erik had nu een gelukkig gevoel. Mee naar Amerika, dat wonderbaar land! Weg van Lievens, en mogen wonen bij den vriend van zijn vader! Hij had groote bewondering voor Pieter Bolle.

Deze bleef nog drie weken. Hij trouwde niet in het oude land. Hij wist, dat hij niet meer op het Wilgenhof moest komen. Lievens had ook in het dorp op hem geschimpt.

Zekeren morgen stond Pieter weer bij Erik in de weide.

— Morgen vertrekken we, zei hij. Joe moet om vier uur opstaan en aan het kapelletje van de kruisstraat komen. Ik zal daar zijn. Doe uw Zondagsche kleeren aan. Joe behoeft niets mee te nemen. We trekken te voet naar Oostende. Om negen uur stappen we op de boot, en, als ze hier nog naar joe zoeken, zijn wij al in Engeland. Daar nemen we de boot naar Amerika.

Eriks hart bonsde van vreugde.

Het speet den knaap dien avond wel, dat hij niets mocht zeggen aan Marie en Bertha. Ze waren altijd goed voor hem geweest. Hij zou hun later een brief schrijven. Lievens voer nog eens tegen hem uit, omdat er te veel strooipijltjes voor den stal lagen.

— Raas maar op, dacht Erik. Morgen kunt ge naar me fluiten.

Erik bedacht niet, dat hij ongehoorzaam handelde. Het gezag was altijd hard voor hem geweest en hij had er geen eerbied voor geleerd. Hij voelde zich steeds een verschoppeling.

Dien nacht kon hij niet slapen. Hij had zijn Zondagsche kleeren uit de kas gehaald. Ook zijn schoenen stonden gereed. Hij knoopte nog wat linnengoed en het kerkboek van zijn moeder in een rooden zakdoek. Hij lag wakker en hoorde de klok elk uur en half uur slaan. Om drie uur stond hij al op. Zacht kleedde hij zich. Toen kroop hij door het venstertje. Hij duwde het weer toe. Hij zou veel te vroeg aan het kapelletje zijn, maar dat gaf niet. Overal heerschte nog de diepste rust. O, Pieter Bolle moest nu eens van gedacht veranderen!

Erik wachtte in spanning. De tijd viel hem lang. En als de baas zijn vlucht bemerkte! Dat kon niet. Lievens sliep altijd tot zes uur. Een knecht kwam pas om vijf.

— En als ze me missen, zal toch niemand

peinzen, dat ik met Bolle mee ben, zei Erik bij zich zelf.

Wat was het nog wonderlijk stil overal... En zoo donker... Daar verscheen Bolle. Erik had zijn vreugde wel kunnen uitjubelen.

— Ha, joe zijt op post, zei de Amerikaan.

— Ja, al een uur...

— Dus joe gaat gaarne mee?

— Van eigen! We zijn weg, he!

— Yes. Het is vier uur gaans naar Oostende.

Jongen, ik zal joe een beter leven bezorgen, dan bij dien gierigen, hoovaardigen Lievens. Dat ben ik aan de nagedachtenis van uw vader, mijn besten vriend verplicht. Op een avond, dat ik niet kon slapen was het, of uw vader me uit den Hemel vroeg voor zijn jongen te zorgen. Eigenlijk had ik met het armbestuur moeten spreken, maar daar zijn zulke rare mannen tusschen... Ze kunnen niet verdragen, dat de arme Pieter Bolle nu een groote hofstede bezit. En ze zouden u hier gehouden hebben! Ze keken toch niet naar u om.

— Ik heb drie keer geklaagd aan Doorne, den baas van het bestuur. Hij zei, dat ik blij mocht zijn, dat ik eten en slaping had.

— O, die vent heeft een steen, waar zijn hart moest zitten! Yes, it is so. Er komt nu een ander leven for joe!

Zoo stapten ze voort. Langzamerhand werd het licht... Blanke hofsteden doken op tusschen

het groen; kerktorens keken boven de boomen uit, huisjes ontwaakten in bloemtuintjes en Pieter Bolle zei, dat Vlaanderen toch schoon was.

II.

Bertha Lievens stond altijd vroeg op. Dan klopte ze op de deur van het kamertje, waar Erik sliep. Maar vanmorgen kreeg ze geen antwoord.

— Och, de jongen is moe... ik laat hem nog wat liggen, dacht het goedhartig meisje.

Marie kwam ook beneden. De groote knecht, die dicht bij de hoeve woonde, was al in den stal aan het werk. Erik moest toch op zijn, voor Lievens verscheen. Anders zou er weer een vlaag losbarsten. Bertha klopte nog eens, doch even te vergeefs natuurlijk.

— Wat scheelt er aan! mompelde ze, en duwde de deur open.

— Erik is al op, zei ze dan verwonderd. Waar mag hij zitten?

't Bleek al gauw dat de knaap verdwenen was, maar niemand vermoedde met wien. Lievens bromde en tierde, toen hij het hoorde.

— De deugniet is weggelopen! riep hij uit. Zeker naar Torhout of Roeselare om er werk in een fabriek te zoeken. Hij heeft daar wel eens

van geklapt. Ha, hij komt terug, en dan zal ik het hem inpeperen!

In den namiddag ging Lievens aan Doorne, een rentenier en den baas van het armbestuur vertellen, dat Erik Bartels gevlucht was.

— Die jongen is altijd oproerig geweest, beeerde Doorne. Hij heeft nog durven klagen, omdat hij niet als een heertje opgekweekt werd. Ik zal de gendarmen verwittigen.

Er werd een onderzoek ingesteld te Torhout en Roeselare. Eenige dagen verliepen daarmee. Toen kreeg Lievens een briefje uit Engeland:

« Baas Lievens,

» Als ge dit leest zit Erik Bartels met mij op
» de boot naar Amerika. Nu zal ik voor hem
» zorgen en het armbestuur behoeft me daar-
» voor geen cent te betalen. Ik wil met Gods
» hulp een flinken farmer, dat is landbouwer,
» van hem maken. Omdat joe mij zoo leelijk
» ontvangen hebt, kwam ik niet over deze zaak
» met joe spreken. Erik geeft veel komplimen-
» ten voor Marie en Bertha, die altijd goed voor
» hem geweest zijn. Het speet hem, dat hij hun
» geen goeden dag kon zeggen, maar hij was
» bang, dat joe stokken in de wielen zoudt ste-
» ken...

» Met onze groetenissen...

Pieter Bolle ».

Er stonden wel veel fouten in het briefje, maar Lievens begreep het heel goed. In zijn hoogmoed kon hij het niet verdragen, dat Bolle hem zoo beet had genomen. Hij liep naar Doorne.

— Bah, we zijn den wees kwijt. Het is weer zooveel bespaard, zei de baas van het armbestuur.

Van hem mochten alle weezen naar Amerika trekken.

Op het dorp zei men, dat Bolle braaf gehandeld had jegens den zoon van zijn overleden vriend. Later ontvingen Bertha en Marie brieven van Erik. Deze schreef, dat hij nu koeien wachtte te paard op groote vlakten. Hij vertelde, dat Bolle waarlijk een schoone hoeve bezat met veel land en veel vee. Na een tijd zou Erik ook zelf land krijgen. Hij moest daarvoor wat ouder zijn. Het beviel hem best in Amerika.

De meisjes durfden die brieven niet aan vader te toonen. Lievens schold nu en dan nog op den weggeloopte wees. Hij was altijd lastig, want zijn zaken gingen niet goed en het waren kwade tijden.

Na eenige maanden liet Erik niets meer van zich hooren.

III.

Drie jaren waren verloopen. Op een kleine boot, te Antwerpen zaten veel uitwijkelingen, die in Amerika hun geluk wilden beproeven. Vlaanderen was door rampen geteisterd geworden, slechte oogsten, ziekten onder het vee en zoo meer. Velen leden diepe armoede en besloten een nieuw bestaan te zoeken over den Oceaen.

Tot de passagiers behoorden ook Lievens en zijn beide dochters. De landbouwer had het Wilgenhof moeten verkoopen om zijn schulden te voldoen. Hij hield toen wat over, om de reis te betalen en zich in Amerika gronden aan te schaffen. Een agent van landverhuizers bracht dat in orde. Lievens wist niet, hoe die akkers waren... In een boekje, dat in Vlaanderen verspreid werd, stond er, dat het land rijke vruchten kon dragen.

Lievens en zijn dochters waren somber gestemd. Ze gingen naar het onbekende. Lievens was nog statig van zijn dorp vertrokken, met den hoogen hoed, dien hij bij plechtige gelegenheden droeg. De oude trots wilde niet breken. « Tegen het ongeluk kan niemand op », zei de voormalige baas van het Wilgenhof. Maar hij had vroeger roekeloos met geld gespeeld en zoo veel verloren van hetgeen zijn vader hem naliet.

In dien tijd voer men niet op prachtige, goed ingerichte booten als nu naar Amerika. De uitwijkelingen waren samengetroeft op een klein

schip. Harde matrassen dienden als slaapstede, drie of vier weken lang. Over dag moest men tusschen balen of op kisten zitten, wilde men aan

dek vertoeven. En dat deed men bij goed weer, want beneden rook het duf en benauwd.

Toen het vaartuig vertrok, staarde Lievens somber vóór zich heen. Bertha was in treurige gedachten verdiept. Marie keek als angstig toe, hoe de kade scheen weg te zakken en tevens het land met zijn vele herinneringen... met de oude hoeve, en met het graf van moeder.

De reis was ellendig; er kwamen dagen en nachten van storm en dan lagen de meeste passagiers ziek in het schier verpeste ruim. Hoe gelukkig schenen allen weer, toen de Oceaan kalmeerde en men aan dek kon zitten! De voeding liet veel te wenschen over; leveranciers en kapitein, wilden ook daarop nog wat verdienen. Er werd geknoeid en zoo bestal men de ongelukkigen.

Eindelijk bereikte het schip New-York. Een bediende van de maatschappij, welke het land verkocht had, wachtte de uitwijkelingen op, en zou hun verder geleiden. De reizigers logeerden een nacht in een grauw en haveloos gebouw. Lievens en zijn dochters verlangden vurig naar een eigen huis, waar ze niet meer het getwist en de ruwe woorden van medepassagiers zouden hooren. Den volgenden dag moest de groep op een trein. En drie dagen zaten ze in de bedompte wagens. Daarna volgde weer een boottocht op een rivier, die eindeloos scheen. Aan weerskanten

strekte zich de vlakke uit, waar slechts hier en daar een eenzame hoeve stond. Men zag ook dichte bosschen. De familie Lievens werd nog somberder. Waar voerde men haar toch heen?

— Zouden we ver van Pieter Bolle komen te wonen? had Marie gevraagd.

Maar Bertha wist het niet. De meisjes waren den naam van het gewest, in Eriks brief genoemd, vergeten. 't Was ook jaren geleden, dat ze dien gelezen hadden. O, nu zouden ze op Bolle's hulp willen steunen! Maar vader had Pieter zoo leelijk behandeld. Bovendien, Bolle en Erik konden aan een heel anderen kant van het land zitten.

Eindelijk was de bootreis ook ten einde. En nu stonden de uitwijkelingen aan een houten huis met bijgebouwen, eveneens van planken opgetimmerd. De agent der maatschappij zei, dat ze nog drie dagen te voet moesten reizen, om de stad Irkin te bereiken, in welker omtrek de toegewezen akkers lagen. Hij huurde van den eigenaar der houten gebouwen een wagen voor de bagage. 's Nachts zou men tenten opslaan.

Marie en Bertha voelden hun laatsten moed wegzinken, toen ze de eindelooze, grauwe vlakke zagen... Ze schenen nu in een verlaten wereld.

Adams, de baas van het huis en de gebouwen verkocht levensmiddelen. Hij zei, dat men tijdens de reis geen enkelen winkel zou ontmoeten.

O, alles was heel anders, dan het in de schoone boekjes beschreven stond! Adams sprak Lievens aan. Hij had dadelijk gezien, dat deze de voor-naamste was van de gansche bende. Adams kende wat Duitsch, en onze Vlamingen konden hem verstaan.

— Ook land gekocht? vroeg Adams aan Lievens.

— Jawel...

— Gij zijt van goede afkomst... dat merkt men onmiddellijk. Zeker ongelukkig geweest in het oude land? Maar in een paar jaar raakt ge er hier weer boven op. Ha, in Amerika maakt men fortuin.

Lievens had tijdens de lange reis weinig gesproken. Nu werd de oude hoogmoed weer opgewekt. Die mijnheer onderscheidde hem als een deftig man, veel gewichtiger dan al de anderen die in West- en Oost-Vlaanderen landarbeiders waren geweest.

— Uw akkers liggen natuurlijk niet klaar om dadelijk bewerkt te worden, zei Adams.

— Dat heeft men toch gezegd...

— Een agent? O ja, die mannen stellen alles op het schoonst voor om maar geld binnen te rijven. Uw land is wild. Ge moet beginnen met hoog gras te maaien en boomen te rooien. Ge zult er den ganschen Herfst mee bezig zijn. Dan volgt de lange Winter. Eerst in het voorjaar

kunt ge zaaien. Ge moet dus een hoop levensmiddelen inslaan. Te Irkin zullen ze u die peperduur verkoopen. Ik lever ze aan de helft minder. Ook kan ik u een wagen en een paard verkoopen. Gij zijt toch geen man om te voet met die troep mee te stappen. Kom eens kijken in mijn pakhuizen. Ik doe veel zaken...

Lievens volgde Adams en was verbaasd over de stapels levensmiddelen, als meel, rijst, gerookt spek, gedroogde visch en al zoo meer. Hij kocht een grooten voorraad en schafte zich ook een wagen en een paard aan. Zijn laatste geld werd uitgegeven. De agent der vereeniging keek wel leelijk en zei, dat Lievens bedrogen werd, maar deze verweet hem, dat men hem allerlei leugens op de mouw gespeld had en hij voortaan zelf zijn zaken zou beredderen.

De tocht werd voortgezet. Lievens en zijn dochters reisden nu gemakkelijker. De meisjes toonden zich behulpzaam. Onder de huif namen ze ook een arm gezin, bestaande uit man en vrouw en twee kinderen, waarvan het jongste, pas twee jaar oud, ernstig ziek was.

Zoo trok de schamele stoet steeds verder. En weer duurde de reis langer dan de vertegenwoordiger der vereeniging beweerd had. Die man zat op een wagen van de bagage en deed of hij de klachten niet hoorde, al verstond hij ze goed,

want hij was een Vlaming, die al lang in Amerika verbleef.

De nachten waren koud. Men ontstak groote vuren, en somber kroop men er rond, liever nog dan in de benepen tenten op den kouden grond te liggen.

Eindelijk bereikte men Irkin. Was dat nu de stad? Men zag er alleen eenige houten huizen. Er waren straten ruw gebaad, straten door een bordje aan een stok aangeduid, maar zonder woningen. Een mijnheer ontving de uitwijkelingen met levendige gebaren. Hij heette Parker, en was ook al een vertegenwoordiger der maatschappij, maar oefende hier van alles uit: winkelier, burgemeester, politie, kortom hij speelde er den grooten baas. De andere agent verdween nu. blij van zijn volkje af te zijn.

Parker, die ook wat Duitsch kende, bracht de uitwijkelingen in een soort van schuur, waar stroo gespreid werd. Hij zou in de volgende dagen ieder zijn land aanwijzen; hij had groote papieren, waarop alles aangeduid stond. Hij ook gaf uitleg. De menschen moesten wintervoorraad op doen. Geen geld? O, dat hinderde niet. De vereeniging leende er, tegen billijke intrest. Ze zorgde goed voor haar klanten. Later kwam alles terecht. Men zou eens zien, welke rijke oogsten er hier groeiden. Natuurlijk kreeg men niets zonder moeite. Er moest hard gewerkt worden,

maar daarvan waren de Vlamingen immers niet bang.

De familie Lievens was op haar wagen gebleven. Marie en Bertha hielden er ook de ouders met de twee kinderen. Het zieke wichtje lag vuurrood van de koorts op een paar dekens. Bertha ging aan mijnheer Parker vragen, of er te Irkin een geneesheer woonde.

— O, ik ben zelf dokter, beweerde de potentaat. Ik heb beroemde scholen bezocht te New-York.

Hij kwam naar het kindje zien en schudde het hoofd. Het schaapje was gevaarlijk krank, beweerde hij. Maar hij zou het toch genezen. Marie moest mee om een drankje.

Doch in den nacht stierf het kind. De droefheid der ouders was aangrijpend. Welk een treurige aankomst voor hen in het nieuwe gebied! Parker verscheen nogmaals. Hij beweerde, dat het wichtje al ziek was, toen de ouders vertrokken. Maar de moeder dacht aan de benauwde lucht in het ruim van het schip en het slechte voedsel. Iedereen was trouwens verzwakt en Lievens zelf kloeg gedurig over pijn in de borst.

Parker trok er elken dag op uit, om aan de nieuwe kolonisten hun land te wijzen. Dit was afgebakend door palen. Hij verkocht hun zeer duur gezaagde planken om een hut te bouwen. Men moest niet bezorgd zijn. Later konden de

rekeningen vereffend worden, als men geld verdiende gelijk water.

Parker liet Lievens het langst wachten. Dat was een stille wraak, omdat deze levensmiddelen van Adams had gekocht.

— Ge hebt u laten bedriegen, zei hij tot Lievens. Bij mij is alles goedkooper. Maar het is hier als overal: met schade en schande wordt men wijs.

Toch huichelde de kerel vriendschap voor Lievens.

— Gij zijt voornamer dan de anderen, dat zie ik dadelijk, zei hij. En uw dochters zijn echte dames. Gij moet een grooter huis bouwen... en u goed inspanssen. Ge kunt de landerijen niet alleen kuischen. Ik zal u daglooners leveren... Ja, ja, ik begrijp, dat ge wat kort van geld zit, maar bekommer er u niet om! De maatschappij leent aan haar klanten. We schrijven de leveringen en de betalingen der werklieden op uw rekening.

Alles kwam op een rekening, ook het drankje en het doodkistje voor het gestorven kindje. Marie en Bertha stonden treurig met de ouders bij het grafje, het eerste van een Vlaming, in deze streek.

Lievens begreep wel, dat hij jaren zou moeten werken, om ook hier de schulden af te doen. Maar hij zat in de klauwen der maatschappij. Hij moest hout hebben voor een huis en de ge-

bouwen en hij kon alleen het zware werk niet doen. Hij voelde zijn krachten verminderen.

IV.

Het was tegen den Winter. De familie Lievens woonde nu in een houten huis. De werklieden hadden ruwe meubels vervaardigd. Men sliep op matrassen met prairiegras gevuld. O, met heimwee dachten de meisjes aan het oude Wilgenhof. Ze deden hun best. Parker had ook een paar koeien en schapen geleverd. Marie en Bertha werkten mee op het land, dat een wildernis leek met het meer dan een meter hooge gras en veel kromme, diep gewortelde boomen. Dit alles moest weg, om de landerijen effen te maken. Vader kon niets doen. Hij lag ziek op zijn ellendig bed.

— Ware ik in het eigen land maar daglooner geworden! kloeg hij dikwijls.

Nu was zijn trots gebroken.

Zekeren dag vertelde een der werklieden, dat er Indianen in de buurt gezien waren. De meisjes vernamen dit nieuws met angst. Ze vroegen aan de mannen om 's nachts ook te blijven. Deze stemden toe, als ze er voor betaald werden. Vader had wat gereed geld van de vereeniging geleend.

Een paar dagen gingen voorbij. Op een avond

hoorden de hoevebewoners plots woest geschreeuw.

— Indianen! riep een der werklieden uit.

De mannen grepen hun wapens. Een opende een raam.

Ondanks de duisternis zag hij dat de roodhuiden reeds de koeien, de schapen, en het paard gestolen hadden. Plots sloeg een vlam op. De schuur werd in brand gestoken. Waar was Parker nu met zijn politie? Irkin lag bijna een dag reizens van de hoeve. Daar zouden de Indianen zich niet wagen, maar de kolonisten waren aan hun lot overgelaten.

De werklieden vuurden hun geweren af. Nog akeliger klonk nu het krijgsgeschreeuw der wilde inboorlingen. Een bende stormde naar het huis. Wel vielen er een paar mannen onder de kogels, doch de overigen beukten de deur in. De werklieden werden overmeesterd en gebonden. Lievens schreide van angst.

Een groote Indiaan bleef voor de gevangenen staan.

— We zullen straks doodgemarteld worden. Ze snijden ons dan het haar en de huid van den schedel af! hilde een van de knechten.

Marie en Bertha smeekten den overste om genade. Trots keek de roodhuid naar hen. Hij verstond de taal niet, maar begreep de gebaren. Zijn gelaat was een tijd onbewogen. Een der

kerels fluisterde achter hem, dat er vier leden van den stam doodgeschoten waren. Dit eischte wraak.

— Ja, zei de hoofdman. Allen zullen sterven. De vrouwen moeten mee naar het kamp en worden onze slavinnen.

Marie en Bertha begrepen dit vonnis niet, en baden nog luider om barmhartigheid.

— Sleurt de mannen mee! beval de overste.

Lievens werd van zijn bed getrokken. Zijn dochters jammerden luid.

— Laat ons bidden... we moeten sterven! kreet een der gevangenen.

— O, neem alles, maar laat ons het leven! smeekte Lievens.

Het waren onbegrijpelijke klanken voor de roodhuiden, die nu wreed lachten...

Maar eensklaps was er weer geweldig gerucht buiten. Geweerschoten klonken. De overste keerde zich verschrikt om.

— God zij gedankt, mijnheer Parker is daar toch met zijn politie! juichte een der werklie-

den. De roodhuiden vluchtten uit het huis. Maar daar buiten scheen er hevig gevochten te worden. De meisjes sneden vlug de banden der gevangenen door, die dan opnieuw hun wapens namen. Marie en Bertha hielpen vader terug in bed. Ze

baden luid tot God om de overwinning hunner helpers.

Eindelijk bedaarde het lawaai. Eenige mannen met groote ronde hoeden, korten frak en ruitbroek sprongen binnen. De voorste bleef als verstomd staan. Hij staarde naar de meisjes. En deze ontroerden even sterk.

— Erik Bartels! riep Marie uit.

— Ja, en zijt gij waarlijk Bertha en Marie? En daar baas Lievens! O, God zij gedankt, dat we nog bijtijds zijn gekomen!

Erik, nu een cow-boy van Pieter Bolle, drukte allen bewogen de hand. De meisjes weenden en lachten van vreugde. Lievens richtte zich op.

— Erik, vergeef me, wat ik u misdaan heb! zei hij in een snik.

— O, baas, daar denken we niet meer aan. Ge zijt dus ook naar Amerika gekomen?

— In den nazomer...

— En al dadelijk zulke gevaren... O, weest nu allen gerust... we hebben de roodhuiden verslagen... We zitten ze al drie dagen na... Het is een groep, die uit de verre bergen is gekomen, om te stelen. We achtervolgen ze. Er liggen er een stuk of tien dood buiten. Ja, 't gaat hier anders toe dan op Lindedale. Pieter Bolle is ook bij ons... Hij voert ons aan... Ik zal hem eens roepen. Hij verzorgt een van onze gewonden.

Lievens en zijn dochters konden bijna niet

aan hun geluk gelooven. Nu verscheen Pieter Bolle. Hij was opgewonden van vreugde, al had Lievens hem eens smadelijk verjaagd.

— Sure... sure... joe are (zijt) Lievens! En Marie en Bertha! riep Bolle, en hij stak zijn beide handen uit.

Er stonden tranen in zijn oogen.

— We jagen al drie dagen de roodhuiden na, vervolgde hij. Deze zijn scroundels... alloh, deugnieten op zijn Vlaamsch, nietwaards, die stelen en moorden. We waren ze op het spoor. We zagen een fire... een brand. De schobbejakken hadden uw schuur in vuur en vlam gezet, maar nu wisten we waar ze zaten. En wij er op af! Goddank, joe leven nog... We come bijtijds. Wel, wel, dat ik nu hier baas Lievens en zijn dochters vind!

Hij bleef wat praten; hij had aan zijn mannen bevel gegeven de gedooide Indianen te begraven. Bertha vroeg naar den gewonde en drong er op aan, dat men hem in huis zou brengen.

— O, it is nothing... mijn cow-boys zijn taai, beweerde Bolle. En joe woont hier! Een slechte streek... Ik zit drie, vier dagen rijdens van deze plek... een veel beter gewest.

Men kon het Bolle niet aanzien, dat hij pas uit een geweldigen strijd kwam. Hij sprak thans rustig, als ware hij in « De Kroon » op Lindedale.

— Zeker land gekocht van Parkers maatschappij? vroeg hij.

— Ja, antwoordde Lievens.

— Afzetterij! Joe moet land nemen recht van de regeering... Slechte grond hier... En Parker leent joe geld... O, yes... al bedrog! Weet ge wat... joe gaat met pak en zak met mij mee... en laat Parker zitten.

— Maar ik heb schulden...

— Hij kan er de gebouwen voor terug nemen. Ik zal het hem morgen wel eens ferm zeggen...

Lievens sprak over al zijn tegenslag.

— En gij zoudt me willen helpen, zei hij. Ik deed zoo leelijk tegen u.

— That is forgotten... vergeten, op zijn Vlaamsch. Ja, ik zal joe helpen, en joe wordt weer een farmer... een groote boer, maar niet in deze leelijke streek met steenen in den grond en moerassen... Ah, no... er is ander land... We worden geburen... O, yes! Sure!

En Bolle keek vroolijk naar Bertha. Hij was nog niet getrouwd.

Ook Erik had veel te vertellen. Hij was overste der cow-boys en zou het volgend jaar voor zich zelf beginnen.

Bolle's mannen hadden het vuur gebluscht en de Indianen begraven. Ze kwamen nu ook in huis. De meisjes kookten en braadden en na de

angstige ure, was er nu een blijde stemming. Toch dachten Marie en Bertha aan de doode roodhuiden. Ja, 't ging hier anders toe dan in Vlaanderen.

Bolle en zijn personeel overnachtten in den stal. Lievens moest nu wel erkennen, dat Pieter een groote baas was geworden. Hij speelde zelfs voor politie over de uitgestrekte streek. Toch hadden ook cow-boys en zonen van andere landbouwers de roodhuiden vervolgd. Zoo beveiligden ze het land tegen roofzieke benden, die nu en dan verschenen. Er waren echter veel eerlijke Indianen met wie de blanken handel dreven.

Den volgenden dag trok Pieter Bolle met Erik naar Irkin. Parker en zijn mannen hielden daar de wacht. Ze vreesden toch ook voor de Indianen.

Met verlichting zag de groote baas van Irkin, dat het blanke ruiters waren, die zijn kramiekelijke stad bezochten, en dadelijk had hij veel praats. Hij begreep heel goed, dat ze de Indianen verjaagd hadden en toch zei hij, op verwaanden toon:

— Zeg me, waar die roodhuiden zitten, dan zal ik ze verslaan!

— Vadertje, ge komt daarvoor te laat! sprak Bolle in het Engelsch. Ge laat de menschen die gij schandelijk afzet, leelijk in den steek.

— Hoe durft ge zoo te spreken! Ha, ik ken u wel...

— Dat geloof ik... Maar ik ben geen naieve uitwijkeling meer, dien ge kunt pluimen. Zonder mijn cow-boys zouden de familie Lievens en de werklieden vermoord zijn. Wat er op andere schamele hoeven gebeurd is, weet ik niet.

Bolle vertelde, hoe de Indianen verjaagd waren geworden. De burgers knikten hem genegen toe. Ze kenden de verwaandheid van Parker, al waren ze geheel van hem afhankelijk.

— Lievens had me moeten verwittigen! beweerde Parker.

— Ge wist heel goed, dat er roodhuiden in de streek waren, maar ge blijft veilig hier. Babbelen kunt ge genoeg en de menschen bedriegen ook. Vechten is wat anders, he!

Bolle deelde hem mee, dat Lievens verhuisde en de overste van Irkin een streep door zijn bedrieglijke rekeningen kon halen.

Parker begon nu woedend te schelden.

— De gebouwen en de magere koeien en schapen zijn voor u, vervolgde Bolle.

— Dat gaat zoo niet, schreeuwde Parker. Ik word bestolen.

Hij somde op, wat hij aan Lievens geleverd had.

— Och, gulzige haai, ik weet het immers! snauwde Bolle terug.

— Ik heb politie...

— Om arme landverhuizers af te zetten? Had met uw politie de Indianen verjaagd! Ze moesten u terug jagen naar New-York! Maar dan zond de maatschappij een ander roofdier, he! Laat aan uw bureu weten, dat ik ze aan mijn hielen lap! Lievens kreeg hier slechten grond... O, ik wilde, dat ik al mijn bedrogen landgenooten kon helpen! Ik zal toch eens een brief zenden naar de gazetten in België, om anderen te waarschuwen voor kerels, die een schande zijn van Amerika.

Parker dreigde met het gerecht.

— Ga uw gang! spotte Bolle. Dan zullen we al de gemeene zaken van uw maatschappij aan het klokzeel hangen. Wij zijn eerlijke lieden... Het hout van de gebouwen, de meubels, en koeien en schapen... wel daarmee zijt gij ruim terug betaald. En ik zwijg nog over de centen voor het slechte land. De werklieden zullen wij voldoen. Anders mogen ze van u op de kom bijten en zij hebben zich toch afgesloofd. En loop nu naar de maan! Ik heb mijn boodschap gedaan.

— — — — —
Lievens en zijn dochters reisden weer vier dagen op hun wagen; nu waren ze echter niet somber meer. Eerst verbleven ze op de groote hoeve van Bolle.

Lievens genas. Hij leek een ander mensch geworden.

Het werd een strenge Winter. Maar veilig zat men in het steenen huis, waar groote vuren brandden en er overvloed was van levensmiddelen. De sneeuw lag zoo dik, als men het op Lindedale nooit gezien had. De meisjes leerden Engelsch van Erik. Men had ook spelen en boeken. En zoo verveelde zich niemand.

Pieter had land willen koopen voor Lievens. Maar dat bleek weldra niet meer noodig. Er werden andere plannen gemaakt. In het voorjaar trouwde Bolle met Bertha, en vader kon op hun boerderij rustig wonen. En Marie? Wel zij werd de vrouw van Erik, die geen cow-boy meer bleef, doch zelf een hoeve betrok in de buurt. De maatschappij en Parker hadden niets van zich laten hooren.

Onze Vlamingen dankten God voor het groote geluk, dat dan toch in Amerika hun deel werd.

EINDE.